

lali se shora uvedení finanční úředníci — z nichž prvý působil již ve víd. ministerstvu financí a jest jako odborný spisovatel chvalně znám — k vydání spisku, kdež dle abecedy podávají přehled ustanovení kolkových a poplatkových, připojující též srovnávací tabulku německých sazebních položek s českými, pak stupnice kolkové v š e o b e c n é a zvláštní stupnice kolkové pro s m ě n k y. V úvodu praví vydavatelé, že spisek má býti příručkou pro obecnstvo a praktické právníky. Má umožniti rychlou orientaci v nepřehledných ustanoveních poplatkových předpisů, jichž vývoj je dle mínění v úvodě uvedeného zákonem č. 54/25 Sb. p r a v d ě p o d o b n ě ukončen.*) Tím, že jsou v textu citována zákonná ustanovení, je umožněno praktickým právníkům vyhledati si příslušná ustanovení pro podrobnější studium.

Nepochybujeme, že spisek tento bude nejen praktickými právníky — pro potřebu soudní jsou kolky a poplatky řízení soudního uvedeny — ale i širší veřejností vřele uvítán, poněvadž i neprávnicku musí záležeti na tom, aby podání svá opatřil správnými kolky a tím vyhnul se škodlivým následkům a trestům, stanoveným na přestupky zákona (viz § 26, odst. 2 cit. zák.).

Přejeme proto spisku nejhojnějšího rozšíření, čímž dostane se vydavatelům nejlepšího zadostiučinění za vykonanou práci, představující nezbytné doplnění jak vydaného zákona tak i vl. nařízení. Cena brož. výtisku, obnáší 10 Kč.

S. p. Flieder.

Jan Hrabánek: Spravedlnost a paragrafy. Poznámky k některým problémům popřevratovým. (Knihovna »Soudní síně« sv. I. Praha 1925, stran 89.)

Právní věda těší se na rozdíl od jiných vědních oborů tomu zvláštnímu privilegiu, že si každý osobuje právo mluvit do otázek právních, i když mu k tomu schází příslušné vzdělání. V moderních dobách prisuzují pak laici právní vědě toto privilegium čím dále tím více a dlužno všim právem zjev ten — kromě celé řady zjevů jiných — čítati k symptomům stále intensivnějšího

*) V tom směru se arcíř předpoklad neosvědčil, neboť právě zase vyšla nová vyhláška ministra průmyslu, obchodu a živností v dohodě s ministrem financí ze dne 25. května 1925, č. 152 Sb., již se stanoví zvláštní poplatky za vyhotovení listin a osvědčení patentním úřadem na žádost stran vydávaných. V nejnovějším čísle 6. Věstníku ministerstva spravedlnosti 1925 uveřejněno jest na str. 101—104 poučení, kterak jest kolkovati exek. podání a žaloby, které vyžadují zápisu do veřejných knih. Opírá se o výnos ministerstva financí ze dne 1. června 1925, číslo 107.876/24-X/15.

Dotyčné přehledné sestavení jest ve shora naznačeném spise pod značkami »exekuce« a »žaloby« taktéž již uvedeno.

upadání práva a právního státu vůbec, t. j. k symptomům toho zjevu, že propast mezi stavem skutečným a stavem právním se v životě státním rozšiřuje. Třebaže privilegium odiosum právní vědy je tu zčásti odůvodněno sociální funkcí právního řádu, nelze na druhé straně kruhům odborným, t. j. kruhům právníckým zazlívati, že se brání proti této laicisaci otázek, jichž odborné řešení může nám podatí jen právník: úroveň vědy právní bude tím vyšší, čím méně laiků bude do jejích problémů zasahovati.

Přítomná doba, jež zrodila soumrak práva a právního státu, vyžaduje ovšem, aby všichni, kdož to myslí dobře a poctivě s kulturou lidskou, se spojili v úsilí za povznesení práva. S tohoto hlediska možno vítati tedy i laické řešení problémů právních, pokud jest neseno tendencí povznést klesající právo. Této tendenci plně vyhovuje přítomný soubor článků, yěnovaných většinou problémům právním, neboť autora-laika vedla k jejich napsání »nutková potřeba hájení uraženého právního citu«. V první řadě pro tuto tendenci lze knihu doporučiti právníkům, třebaže nelze vesměs zamítati ani řešení ryze právních problémů, o něž se autor pokouší: i v tomto směru najde tu odborně vzdělaný čtenář leckterou myšlenku, které by pro právníckou argumentaci lépe — právě pro svoje odborné vzdělání — dovedl využití než autor sám.

Kniha, která je souborem článků svého času v různých listech uveřejněných, obsahuje kromě předmluvy sedm kapitol. V první kapitole jsou články Rubrika: »Soudní síň«, Válka a mravnost, Vzdělání zločinnosti a veřejné mínění, Popravy, Justice, Pokrok, Demokracie, v druhé Branné předpisy v praxi, Vojenský služební řád, Vojenské kázeňské právo, Změna organizace armády?, ve třetí Může soud určitý paragraf zákona zúžití?, Pohnutky nízké a nečestné, O zbavení mandátu, ve čtvrté Poměr zákona k nařízení, O příslušnosti k panovnícké rodině, v páté Neslučitelnost funkcí, Stíhání úplatkářství, Osnova celibátní, dvě poslední kapitoly obsahují pak celkem dva články K zamýšlené změně kompetence správního soudu a Jak se u nás vládne.

Při stati »Může soud určitý paragraf zákona zúžití?« měl autor poznamenati, že stať se týká famosního nálezu volebního soudu ze dne 23. června 1923, jenž byl vydán ve věci Vrbenský a spol.; čtenáři, jenž se nálezem ještě nikdy nezabýval, to nebude ze stati samé zřejmo.

Stať »O zbavení mandátu« nadhazuje — z praxe volebního

soudu, zahájené zmíněným nálezem, důsledně vyplývající — požadavek, aby počet členů zákonodárného sboru byl zmenšen. K tomu dlužno dodati, že ve veřejnosti se zpravidla přeceňuje vliv určité formy státní aneb určitého politického směru na veřejný život země. Jeden příklad ze současné doby: třebaže politický směr orientovaný dle italského fašismu se u nás neujal, přece soudobý politický režim vládnoucí v Československu, máje usnadněnou úlohu v úrovni parlamentu samého, přivedl parlament takřka na stejný stupeň bezvýznamnosti jako italský fašismus. Rozdíl je pouze v tom, že u nás bylo použito method méně radikálních než v Itálii: stačilo k tomu — kromě jiného — několik nálezů volebního soudu.

Stať »Poměr zákona k nařízení« řeší úvahami politickými otázku právní. Autor se též nesprávně domnívá, že náš právní řád nezná povinnosti soudů zkoumati platnost nařízení. Doslov § 102 ústavní listiny (»Soudcové mají právo, řešice určitou právní věc, zkoumati platnost nařízení . . .«) by arcit mohl sváděti k výkladu, že tu jde jen o oprávnění soudů, jest však i v judikatuře nejvyššího správního soudu vysloven náhled, že v pravdě tu jde o povinnost soudů. Pravdou jest též, poznamenává-li autor, že soudy této své funkce nevykonávají.

R. Petržíla.

D E N Í K.

O reformě porot bylo u nás v poslední době mnoho uvažováno. Též oba nedávné právnické sjezdy, druhý sjezd československých právníků i sjezd československých advokátů, dotkly se této časové otázky, ač s vlastním předmětem jednání souvisela jen nepřímě. V tisku ozývaly se též hlasy, které žádaly úplné odstranění porot. Zdá se, že tyto snahy, jimž poskytly půdu četné vadné výroky porot, přece nemají valné naděje na úspěch. Nelze je smířiti s účastí občanstva na státní správě, která se uplatňuje stále širší měrou v moderním zákonodárství. Není dobře možno rušiti poroty, jestliže se současně doporučuje, aby občanstvo bylo zastoupeno v soudech mládeže a aby kontrolovalo výkon trestu (československá osnova o trestním soudnictví nad mládeží a osnova trestního zák.). Že veřejné mínění je nakloněno spíše reformě než zrušení porot, ukázala též nedávná anketa týdeníku »Přítomnost«, která vyzněla převážnou většinou projevů pro instituci porot. Pro zaji-